

Kusas pamatskola pārtapusi par tautskolu

IK ILZE BRINKMANE

Kusas pamatskola ir viena no tā sauktajām mazajām skolām – tajā patlaban mācās 77 skolēni. Taču tā ir pārtapusi par daudzfunkcionālu centru jeb tautskolu, un tās vārds vairāk ir izskanējis saistībā ar labiem panākumiem sacensībās „Jauno satiksmes dalībnieku forums”.

Labākā velobraucēju komanda

6.–7. jūnijā notika liels Ceļu satiksmes drošības direkcijas (CSDD) sacensību „Jauno satiksmes dalībnieku forums” Latvijas fināls. Tajā par Latvijas labākās jauno velosipēdistu komandas titulu un dalību Eiropas jauno satiksmes dalībnieku sacensībās spēkiem mērojās 32 labākās Latvijas reģionu komandas.

Jau piekto gadu Latvijas labākās jauno velobraucēju komandas titulu ieguva Kusas pamatskolas komanda „Kusa 1”: Santa Bērtiņa, Sabine Blaua, Agita Lapsa, Ingars Kalniņš, Uģis Beķeris un Reinis Drozd. Komandas skolotājs ir Kusas pamatskolas direktors Agris Sārs.

“ Vietējā projekta grupā aktīvi ir iesaistījušies ap 20 dalībnieku, arī vairākas septiņdesmitgadnieces.

Šogad konkursu CSDD rīkoja jau 21. gadu. Tajā piedalās 4.–6. klases skolēni, un mērķis ir uzlabot skolēnu zināšanas un prasmes ceļu satiksmes drošībā. Sacensību dalībnieki demonstrēja teorētiskās ceļu satiksmes noteikumu un satiksmes drošības zināšanas, sniedza pirmo medicīnisko palīdzību, demonstrēja velosipēda uzbūves un tehniskā stāvokļa zināšanas, kā arī veica praktiskos braukšanas uzdevumus. Skolēniem bija iespēja iepazīt pieaugušo velobraucēju demonstrētos trikus un brīvajā laikā piedalīties dažādās veiklības un atjautības sacensībās.

Četri skolēni, trīs no tiem – Kusas komandas dalībnieki, pārstāvēja Latviju 29. Eiropas jauno satiksmes dalībnieku sacensībās Norvēģijā 5.–8. septembrī. Tās rīkoja Starptautiskā automobiļu federācija (FIA).

Atbildot uz jautājumu, kas mudinājis piedalīties, **Agris Sārs** atzīst – laikam tas, ka pašam ir trīs dēli. „Vecākais dēls Mārtiņš īpaši aizrāvās ar riteņbraukšanu. Uzzinājām par šādām sacensībām. Uzaicināju arī kaimiņu bērnus, jo komandā bija jābūt trim meitenēm un trim zēniem 9–12 gadu vecu-

“ Iedzīvotāji kļūst sociāli aktīvāki, ar savu viedokli jau spēj ietekmēt notikumus, ir sapratuši, ka daudz ko var paveikt saviem spēkiem un nav jāgaida brīnums no malas.

mā. Salikām malkas pagales kā šķēršļus, un visi kopā trenējās,” atceras Agris.

„Mārtiņš uz riteņbraukšanu ir traks joprojām, bet pirmās riteņbraukšanas sacensības ceturtklasniekiem reiz sarīkoju es,” sarunā iesaistās A. Sāra dzīvesbiedre **Ilona Sāre** un rēķina, ka pagājuši apmēram 15 gadi, jo dēlam tagad jau 27, bet tolaik mācījies 5. klasē. Dāvim ir 24, bet Jānim – 21 gads.

„Panākumi neatnāca uzreiz, bet pēdējos piecus gadus Latvijā esam pirmie. Visi dēli vienlaikus nav bijuši komandā, bet sākotnēji vismaz viens gan,” gandarījumu neslēpj tēvs un piebilst, ka Dāvis divreiz ticis līdz valsts finālam, bet Jānis divreiz bijis valsts izlases kandidāts. „Kopumā 17 skolēni ir bijuši valsts izlases komandā un ārēmēs pārstāvējuši Latviju, 11 no viņiem patlaban mācās mūsu skolā,” uzsver Kusas pamatskolas direktors. Latvija Eiropā vienreiz uzvarējusi, un komandā bijis pārstāvis no Kusas, bet Agris divreiz nopelnījis bronzas medaļu trenera statusā.

Kā veltījums dēlu agrīnajai aizrautībai ar riteņbraukšanu tapusi arī glezna, kurā attēlots trīsritenis. Laikraksta „Izglītība un Kultūra” 6. novembra numurā jau rakstijām par mākslinieku A. Sāru.

Skola piedāvā arī mūžizglītību

Turpinot sarunu par skolas dzīvi, direktors stāsta, ka skolā strādā 15 skolotāju, viņu ieskaitot, vairāki atbrauc tikai uz dažām stundām. „Gaidu un ceru, ka kādreiz, aprēķinot pedagogu algu, rēķinās arī iesaistīšanos mūžizglītībā, jo mācām arī pieaugušos. Patlaban tas vairāk ir brīvprātīgais darbs, jo no valsts nav nekāda atbalsta,” saka A. Sārs un skaidro, ka atspēriens un atbalsts bijusi iespēja piedalīties Sorosa fonda projektā „Pārmaiņu iespēja skolām”. Tad radusies ideja par tautskolu.

Vienlaikus pabeigtais Lauku atbalsta dienesta ar Eiropas Savienības atbalstu finansētais projekts „Multifunkcionāls brīvā laika centrs paaudžu sadarbības veicināšanai Aronas pagastā” skolas iespējas būtiski paaugstināja. Tautskola kopā ar brīvā

FOTO: no personiskā arhīva

Latvijas komanda velobraucēju sacensībās Norvēģijā (no kreisās): Uģis Beķeris, Agris Sārs, Santa Bērtiņa, Ingars Kalniņš, Laura Matisone (Baložu vidusskola) un CSDD sabiedrisko attiecību speciāliste Valda Kjaspere.

FOTO: no personiskā arhīva

Tautskolas ekspedīcija Nesaules kalna virsotnē.

“ Gaidu un ceru, ka kādreiz, aprēķinot pedagogu algu, rēķinās arī iesaistīšanos mūžizglītībā, jo mācām arī pieaugušos. Patlaban tas vairāk ir brīvprātīgais darbs, jo no valsts nav nekāda atbalsta.

laika centru visu vecumu iedzīvotājiem piedāvā daudzveidīgas nodarbības: floristikku, svešvalodas, kokapstrādi, keramiku un mākslu, dejas, dažādas tikšanās. Skolotāja I. Sāre zina teikt, ka pirmā gada laikā nodarbības

vismaz reizi apmeklējuši ap 260 tuvākās apkārtnes iedzīvotāju un ciemiņi.

Projekts „Bilžu balsis”

„Jau daudzus gadus mūsu skola iesaistās mūžizglītības projektos. Pašlaik darbojamies „Grundtvig” projektā, kuru īsteno pieaugušo izglītības institūcijas no sešām dažādām mūžizglītības programmas dalībvalstīm.

Vietējā projekta grupā aktīvi ir iesaistījušies ap 20 dalībnieku, arī vairākas septiņdesmitgadnieces, kuras atzinās, cik viņas ir laimīgas, ka var iziet no mājas un doties, piemēram, uz Franciju vai Velsu, jo daudziem nav iespēju nekur tālu ne aiziet, ne aizbraukt,” stāsta Ilona, piebilstot, ka ir izveidojusies draudzīga komanda. „Mums ir radies savs projekta komandas darba tēls – esam kā zobratīņi vienotā pulksteņa mehānismā.”

„Patlaban veidojam savu tūrisma ceļvedi, pētām Aronas pagastu un esam atklājuši daudz neparasta – pašiem brīnums! Pēdējā aktivitāte bija svētdienas ekspedīcija uz Nesaules kalnu (piektais Latvijā augstākais lielpaugurs, kurā atrodas viens no Strūves ģeodēziskā loka punktiem). Jau ir izveidota interaktīvā karte, ir iecerēti alternatīvie maršruti, piemēram, jauniešu trase slēpņošanas (geokešinga) stilā, briksņu takas, saullēkta un saulrieta punkti. Tajā visā ar lielu entuziasmu ir iesaistījušies mūsu tautskolas dalībnieki,” aizrautīgi turpina I. Sāre. Palīgos solījusi nākt arī pašvaldība.

„Iedzīvotāji kļūst sociāli aktīvāki, ar savu viedokli jau spēj ietekmēt notikumus, ir sapratuši, ka daudz ko var paveikt saviem spēkiem un nav jāgaida brīnums no malas,” uzskata A. Sārs. ■